

कक्षा २ संक्रामक रोग

प्रथम श्रेणीको संक्रामक रोग

दादुरा भनेको के हो?

दादुरा भाइरस (Measles morbillivirus) को संक्रमणका कारण हुने तीव्र ज्वरो तथा छालामा देखिने डाबर-दाग (च्यास) हुने रोग
यो संक्रामक रोग खोकदा वा हाच्छिउँ गर्दा जस्ता थुकका छिटाहरू र हावाबाट फैलिन्छ। रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता नभएका ९०% भन्दा बढी मानिसहरू संक्रमित व्यक्तिको सम्पर्कमा आउँदा संक्रमणको जोखिममा हुन्छन्। यद्यपि, रोग रोक्न खोप अत्यधिक प्रभावकारी हुन्छ।

मुख्य लक्षणहरू के के हुन्?

※इन्क्युबेशन अवधि: ७-२१ दिन (औसत: १०-१२ दिन)

पूर्वलक्षण अवधि

उच्च संक्रामक हुने अवधि

ज्वरो, खोकी, नाकबाट पानी बग्नु, आँखा सुन्निनु (कन्जङ्क्टिभाइटिस), मुखभित्र दागहरू आदि देखापर्नु।

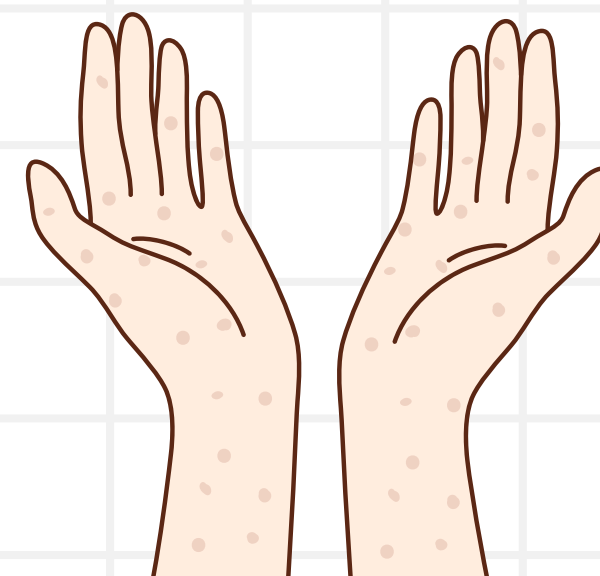
दाना / च्यास देखिने अवस्था

समग्र लक्षणहरू सबैभन्दा गम्भीर हुने अवधि

घाँटीको पछाडि, कानमुनि, शरीरको बीच भाग, हातखुट्टा, हातका हत्केला र खुट्टाका तलामा तलुवामा रातो च्यास (दाने) देखापर्छ

निकोनुहुने चरण

दाग कम हुँदै जाँदा, यसले हल्का रातोपन छोड्छ।

*सम्भावित जटिलताहरूमा ब्रोन्कियल निमोनिया, क्रुप, पखाला, र तीव्र इन्सेफलाइटिस जस्ता श्वासप्रश्वाससम्बन्धी रोगहरू समावेश छन्।

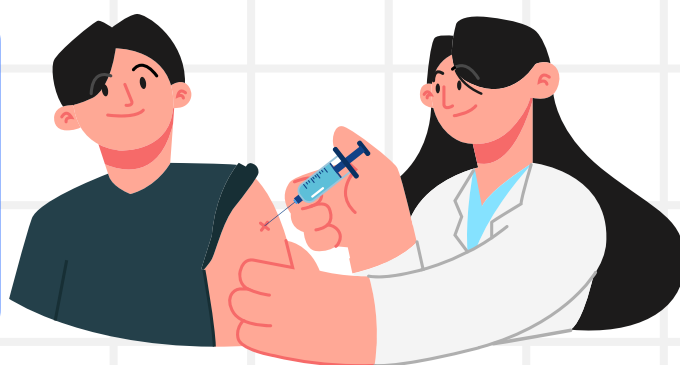
कक्षा २ संक्रामक रोग

प्रथम श्रेणीको संक्रामक रोग

विदेश यात्रा गर्दा के के सावधानी
अपनाउने ?

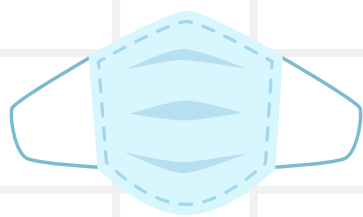
हाम्रो देशले सन् २०१४ मा विश्व स्वास्थ्य संगठन (WHO) बाट दादुरा उन्मूलनको प्रमाणिकरण प्राप्त गरेको भए पनि, **विदेशबाट भाइरस भित्रिनुका कारण** देशभित्र बिरामी देखिनु तथा **सानो स्तरको प्रकोप फैलिन सक्ने सम्भावना** अझै छ

यात्रा अघि

- दादुरा रोकथामको खोप (MMR: दादुरा, गलगाँड/मम्प्स, रुबेला) २ पटक खोप लगाएको पुष्टि गर्नुहोस्
- खोप लगाएको रेकर्ड नभएमा वा सम्झना स्पष्ट नभएमा, विदेश प्रस्थान गर्नु अघि कम्तिमा प्रस्थान गर्नु अघि कम्तिमा ४ हप्ता अगाडि स्वास्थ्य संस्थामा गई ४ हप्ताको अन्तरमा २ पटक खोप लगाउनुहोस्

यात्राको क्रममा

मानिस धेरै हुने ठाउँमा
मास्क लगाउनुहोस्

बगिरहेको पानीमा साबुन प्रयोग
गरेर कम्तीमा ३० सेकेन्डसम्म
हात धुनुहोस्

खोक्दा कपडाको बाहुलाले **मुख**
र नाक छोप्नुहोस्

यात्रा पछि

शंकास्पद लक्षण (ज्वरो, दाना आदि) देखिएमा

देश प्रवेश गर्दा

क्वारेन्टाइन अधिकारीलाई रिपोर्ट
गर्नुहोस्।

स्वास्थ्य संस्थामा जाँदा

नजिकको अस्पताल वा क्लिनिकमा पहिले
फोन गरेर त्यसपछि मात्र जानुहोस्
*विदेश यात्रा इतिहास जानकारी दिनु
मास्क लगाउनुहोस्
सार्वजनिक यातायातको प्रयोग सकेसम्म
नगर्नुहोस् आदि
अरू मानिसहरूसँगको सम्पर्कलाई सकेसम्म
कम गर्नुहोस्

कक्षा २ संक्रामक रोग

प्रथम श्रेणीको संक्रामक रोग

निपा भाइरस संक्रमण भनेको के हो?

निपा भाइरस (Nipah virus) को संक्रमणबाट हुने मानिस र जनावरबीच सर्ने संक्रामक रोग।
मानिसमा संक्रमण भएमा **मृत्युदर ४०-७५%** सम्म हुन सक्छ, **खोप वा उपचार औषधि नभएको खतरनाक रोग** भएकाले **रोकथाम सबैभन्दा महत्वपूर्ण छ!**

निपा भाइरस (Nipah virus) को संक्रमणबाट हुने मानिस र जनावरबीच सर्ने संक्रामक रोग

***भारत** : सन् २००१-२०२५ सम्म १०२ जना बिरामी पुष्टि (७२ जनाको मृत्यु, मृत्युदर ७१%)

***बंगलादेश** : सन् २००१-२०२५ सम्म ३४७ जना बिरामी पुष्टि (२४९ जनाको मृत्यु, मृत्युदर ७२%)

फल खाने चमेरा, बिरामी सुँगुर
आदि (जंगली) जनावरसँगको
सम्पर्कबाट सावधान रहनुहोस्

काँचो खजुरको रस जस्ता
पेय पदार्थ वा भुइँमा झरेका
फलफूल नखानुहोस्

बिरामी व्यक्तिको रगत वा
शरीरका तरल पदार्थसँग सिधा
सम्पर्क नगर्नुहोस्

साबुन प्रयोग गरेर कम्तीमा ३० सेकेन्डसम्म हात धुने
बानी बसाल्नुहोस्

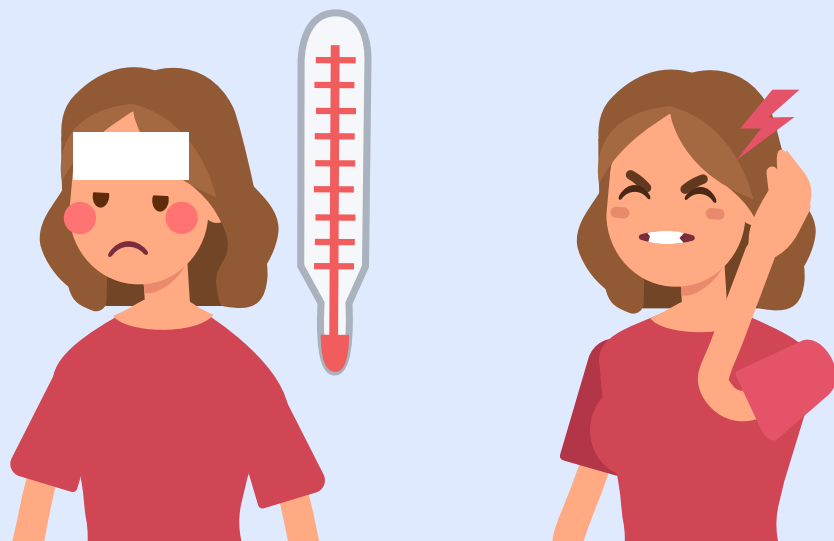

फोहोर हातले अनुहार नछुनुहोस्

कक्षा २ संक्रामक रोग
प्रथम श्रेणीको संक्रामक रोग

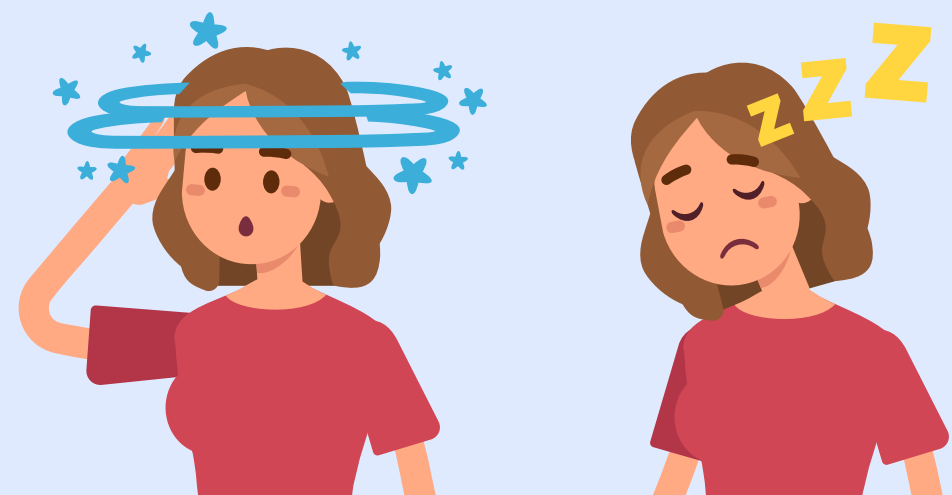
मुख्य लक्षणहरू के हुन्?

प्रारम्भिक लक्षणहरू

ज्वरो, टाउको दुखाइ, घाँटी दुखाइ, मांसपेशी दुखाइ आदि जस्ता असामान्य/गैर-विशिष्ट लक्षणहरू

गम्भीर अवस्थामा पुगेमा

चक्कर लाग्ने, निद्रा लाग्ने, चेतना कम हुने आदि जस्ता स्नायुसम्बन्धी लक्षणहरू

संक्रामक रोगको शंकास्पद लक्षण देखिएमा?

देश प्रवेश गर्दा ज्वरो आदि शंकास्पद लक्षणहरू

क्वारेन्टाइन अधिकारीलाई रिपोर्ट गर्नुहोस्।
 Q-CODE (वा स्वास्थ्य अवस्था प्रश्नावली) पेश गर्नुहोस्

स्वदेश फर्किएको १४ दिनभित्र ज्वरो आदि शंकास्पद लक्षण देखिएमा

 रोग नियन्त्रण तथा रोकथाम निकाय) वा आफ्नो क्षेत्रको स्वास्थ्य चौकी/स्वास्थ्य कार्यालयमा सम्पर्क गर्नुहोस्।

*परामर्श लिँदा विदेश यात्रा गरेको जानकारी दिनुहो

